

Déli Hírlap

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața I. C. Bratianu 3. — Telefon: 28-10.
Apare zilnic dimineața, în afară de zilele de după Dumineca și sârbători.

Redactor responsabil: Dr. Várnay Elemér. — Manuscrisele nu se păstrează
și nici nu se restituiesc. — Firma înmatriculată sub Nr. 59/9434.

Öt lei

Az alapja és kiindulópontja társadalmunk gazdasági megerősödésének. Ez a jelszóval indul a küzdelemben a szövetkezeti eszme jövőnk érdekében. Nem sok, szinte jelentéktelen összegnek látszik és a felületesen gondolkozó, — aki a gazdasági és ezzel népi megerősödésünket tátozt szájja által galambot várva a jó szerencsére bizza — könnyű kézlegintéssel elintézi a maga részéről a kérdést azzal, hogy nem érdemes, hiszen mit lehet öt leiel részéről teljesített kis fáradsággal, s éppen az ő gazdasági megerősödésével, játszi könnyúséggel tudja megvalósítani — ha az egyén, a társadalom apró részlete, megértve az idők szavát, a részéről elvárt csekély fáradsalmakat hajlandó vállalni.

Miről is van szó? A szövetkezet üzletreszek jegyzésére hívja fel a társadalmat. Egy ilyen üzletresz értékét a törvény legkevesebb ötszáz leiben állapította meg. Ezt az összeget, heti öt leies részletekben kell befizetni. Amint az összeg be van fizetve, az teljes egészében hiánytalanul — sőt kiegészítve a megfelelő osztálékkal — rendelkezésre áll, felvehető, elkölthető, s ha pillanatnyilag nincs szüksége rá, betétként tovább gyümölcsöztethető. Az egyén ezzel csekély fáradsággal a maga részére tetszés szerinti tőkét gyűjtött.

Ezen a takarékoságot előmozdító főcélon kívül, nem kisebb a jelentősége annak a sok kicsi öt leielnek, melyet a közös pénztár kezel. Kis számítás meggyőzhet bárkit állításom igazáról. Ha 2000 ember heti öt leit befizet, az heti 10.000 leiel, haví 40.000 leiel, évi 52 hetet számítva 520.000 leiel és mivel az 500 leiel jegyzést, 100 hét alatt kell befizetni, közel két év alatt ez éppen egy millió leit jelent. Ki meri kétségbe vonni, hogy már ez is igen tekintélyes összeg a mi elszegényedett társadalmunkban, amikor a szükségben levő, vagy gazdasági befektetésre tőkét előteremténi akaró testvérünk még tízezer leiel sem igen kaphat kölcsön, vagy ha ez neki mégis sikerülne, sokszor uzsorások kezébe kerül és ezek több rosszat, mint jót tesznek neki.

Nézhet-e ezt tétlenül tovább keresztény társadalmunk, amelynek alapállása a felebarát szeretete és támogatása? Klvánhat-e az egyéni önzés is egyebet mint, hogy ezt a segítséget a szövetkezet, az ő takarékosá nevelésén keresztül, tőle anyagi áldozatot nem kívánva, helyette elvégezze? Emellett biztos lehet benne mindenki, hogy a szövetkezet vezetői, akik időt és munkát nem sajnálva dolgoznak az ő érdekében is, jól tudják, kinek adhatnak abból a sok heti öt leiből úgy, hogy abból egy leiel ne vesszen.

De nem egy milliót, hanem sok-sok milliót lehet így játszva összegyűjteni. Ma például másfél év szakadatlan munkájával, fáradságot nem kímélve sikerült már több mint ezerre emelni a Corvin Hitelszövetkezet tagjait, pedig Timișoara lakosainak egy harmadát kitevő magyar társadalmunk 80 százaléka még azt sem tudja, hogy a szövetkezet létezik, nemhogy tudatában volna

a hanyagsága által okozott nagy erkölcsi és anyagi kárnak. Lehetetlen volna elérni, hogy öt, sőt tízezer tagja legyen mozgalmunknak, s ne csak egy üzletreszt jegyezzenek a tagok, hanem kiki tehetősége szerint többet-kevesebbet? Legáltalább heti öt leit mindenki félre tud tenni magának, mert nincsen az a kis jövedelem, melyből pár leit félre ne lehetne tenni. Nincs is okvetlenül szükség a jómóduak, a vagyonosok támogatására, mert nem ők képezik az igazi szövetkezeti elemet. A tapasztalat azt mutatja, hogy a tehetőseknek van a legkevesebb érzésük a közösségi munkához. A szövetkezeti munka a kis embereket hívja elsősorban, őket kívánja tá-

mogatni, az ő kicsi öt leielük a mi szívügyünk, s hisszük, hogy a szeretettel végzett munkánk megértésre fog találni. De a jómóduakat is szívesen látjuk, sőt őket is hívjuk táborunkba, mert az ő támogatásuk által munkánk előbb termeli ki babérjait.

Szándékosan hoztam fel példaként egy hitelszövetkezetet, mert ezen a téren közvetlenül a szemünk előtt látunk kifejlődni egy gyakorlati esetet, mely máris szép sikereket könyvelhet el. Az elmondottak, mint azt számtalan külföldi és belföldi példa igazolja, vonatkoznak a gazdasági élet szinte valamennyi ágára, de nálunk ez irányban még hiányzik, vagy csak gyengén jelentke-

zik a kezdeményező erő és a megértés.

Az öt leiel befizetése nem jelent áldozatot. Az áldozat, melyet az egyéntől az eszme érdekében kifejtett munka megkíván, nem több és nem más, mint a heti öt leielnek a kerületenként felállított befizetőhelyeknél való pontos — esetleg havonta történő — befizetése. Aki ezt is sokalja, aki ennyi áldozatot nem akar viselni, az nem lehet értékes építő eleme társadalmunknak. Híszem és bizom benne, hogy az áldozatos szövetkezeti eszme mihamarább nálunk is nagyobb megértésre fog találni és társadalmunk meg fog indulni a gazdasági megerősödés nemzetépítő útján.

Dr. Oberst Zoltán

A jövő hét elején folytatják a cseh-magyar tárgyalásokat

Tegnap érkezett meg Budapestre a csehszlovák újabb javaslat, amely nem elégti ki a magyar kívánságokat — Az új tárgyalások semleges területen lesznek — Gazdasági egyezmény Csehszlovákia és Lengyelország között

Nincs többé kommunista párt Csehszlovákiában

A Rador jelentése szerint Budapesten illetékes körökben várják az új csehszlovák javaslatokra vonatkozó hivatalos jelentést. Budapesten egyébként úgy tudják, hogy

a csehszlovák kormány már csütörtökön elkészítette új javaslatát.

Az elterjedt hírek szerint az újabb javaslat többet ajánl fel egy területi szempontból, mint a vegyes lakosságú területek lakossága önmegrendelkezési joga tekintetében. Általában a csehszlo-

vák javaslat még mindig nem elégti ki a magyar köröket, amelyek azt bantoztatják, hogy az új javaslat sem nyugszik azokon az elveken, amelyeket Münchenben lefektettek. Ha a csehszlovák javaslat valóban nem lesz kielégítő abban az esetben

a magyar kormány a négyhatalmi értekezlethez, illetve a Berlin-Róma-tengely kormányaihoz fordul.

amelyeket arra kér, hogy továbbra is támogassák a magyar óhajokat.

Békés megoldás Berlin és Róma segítségével

A Rador úgy tudja, hogy magyar mértékadó körök biznak abban, hogy Berlin és Róma segítségével sikerül

békés megoldáshoz jutni.

A Havas távirati iroda jelentése szerint bizonyos magyar körök elégedetlenek azzal a magatartással, amelyet a német birodalom a magyar követelések ügyében tanúsított. Eme körök véleménye szerint Hitler birodalmi vezérnek és

kancellárnak csak egy szavába került volna a csehszlovák-magyar kérdés elintézése, de

Hitler a ruszinszkói kérdés miatt most inkább Csehszlovákiát támogatja.

Németország magatartását a magyar katonai körök is helytelenítik, különösen Pozsony és vidékének kérdésében.

A jövő hét elején új tárgyalások semleges területen

Ribbentrop német külügyminiszter — a Rador prágai jelentése szerint — Münchenben a nála járt szlovák megbízottaknak azt a tanácsot adta, hogy

a jövő hét elején kezdjék meg a csehszlovák-magyar tárgyalásokat, még pedig semleges területen, esetleg Bécsben.

A jelentés szerint a szlovák megbízottak elfogadták ezt az ajánlatot és a magyarok sem ellenzik. A Rador szerint a csehszlovák és a magyar megbízottak németországi látogatásaik alkalmával már meg is állapodtak abban, hogy

az új csehszlovák-magyar határokat néprajzi alapon jelölik ki.

A nyelvetterületek határait veszik alapul és azokon gazdasági szempontból kisebb módosításokat eszközölnek. Nincsen kizárva, hogy a határok kijelölése ama terv alapján történik, amelyet a csehszlovákok Komáromban is bemutatnak és amely szerint Magyarország 5784 négyzetkilométert kapna Csehszlovákia területéből 395.000 lakossal, akik közül 45.000 a szlovák nemzetiségű.

A Rador budapesti magánértesülésre bízottak azt írja, hogy Imrédy Béla miniszterelnök öz-

sze akarja hívni a parlamentet, hogy korlátozott időre szóló felhatalmazást kérjen.

Csehországban megtiltották a kommunista párt működését

A Rador arról értesül, hogy csütörtökön a magyar főváros lakossága a magyar-lengyel barátság mellett tüntetett. A tömeg, amely 200.000 főnyi volt, a tartós béke érdekében követelte a lengyel-magyar közös határt.

A csehszlovák távirati ügynökség hivatalosan bejelentette, hogy tegnap óta Csehszlovákiában

megtiltották a kommunista párt működését.

A kommunista napilapok és folyóiratok megjelenését felfüggesztették. Szlovákiában és Ruszinszkóban, mint ismeretes, a kommunista párt működését már régebben betiltották. A csehszlovák sajtó a kommunista párt betiltásáról szóló intézkedést nyugodtan fogadta.

A csehszlovákiai nagyiparosok szövetsége Prágában értekezletet tartott, amelyen megállapították, hogy elkerülhetetlen a Németországgal és a szomszédokkal való viszony felülvizsgálása.

Cseh-lengyel ideiglenes gazdasági egyezmény

A Prager Tagblatt jelentése szerint Csehszlovákia és Lengyelország között

ideiglenes gazdasági egyezmény jött létre.

Az egyezmény értelmében a tescheni lengyel bányák csehszlovák területre szállíthatják árujukat.

Pozsonyi jelentés szerint a szlovák

néppárt kulturális bizottsága megszövegezte és a prágai közoktatásügyi miniszternek átvnyújtotta

a szlovákok iskolaiügyi kívánóságait.

A prágai kormány újabb javaslata megérkezett

Budapesti hír szerint a csehszlovák kormány újabb rendezési ajánlatot tett már a magyar kormányknak.

Ugy tudják, hogy ez a javaslat kedvezőbb az előzőnél.

A Rador szerint a budapesti lapok beszámolnak arról hogy a magyar külügyminiszterium már megkapta a csehszlovák újabb javaslatot. Illetékes magyar helyen a javaslatra vonatkozólag csak annyit jelentettek ki hogy

ez nem tekinthető kielégítőnek annak ellenére, hogy az előző javaslatokkal szemben határozott fejlődésről tesz tanúbizonyságot.

Azt hiszik, hogy a legújabb csehszlovák javaslat sem hajlandó Magyarországnak átadni a követelt fontosabb városokat.

Prágai jelentés szerint a központ-

A bizottság kérte, hogy adják vissza az egyháznak mindazokat az iskolákat, amelyeket az állam átvett, azonkívül az összes szlovák középiskolákban vezessék be a numerus clausus rendszerét.

kormány tagjai tegnap beszámoltak a politikai pártok vezetőinek a jelenlegi szlovákiai és ruszinszkói helyzetéről. Prágában azt hiszik, hogy

a jövő hét elején tényleg megkezdik

a csehszlovák-magyar tárgyalásokat, még pedig egy semleges állam területén.

A Varsóban tartózkodó Sidor Károly az egyik budapesti újság munkatársa előtt kijelentette, hogy a lengyel fővárosba információt adni és információt kapni jött. Hangsúlyozta, hogy

a szlovákok nem gyűlölik a magyarokat és meggyőződésük, hogy a magyarok sem őket.

Optimistikusan tekint a további tárgyalások elé és reméli, hogy a meg egyezés nem marad el.

Véres harcok a jeruzsálemi Omár-mecset körül

A kereszténység szent helyeit meg kell védeni

Jeruzsálemben az óváros megtisztítása a felkelő araboktól még folyamatban van, azonban ezen a héten valószínűleg befejeződik. Az eddigi harcoknak már

tizenkilenc halottja és huszonöt súlyos sebesültje van.

Az arabok ugyanis több utcában heves ellentállást fejtettek ki. Az angol kormányhatóság hangsúlyozza, hogy a tisztogatást kíméletes módon végzik. A katonák csak abban az esetben használják fegyverüket, ha megtámadják őket.

Újabb jelentés szerint

az óvárosi Omár-mecset körül harcok folynak.

Ezen a környéken igen sok arab felkelő tészkelte be magát a környező házakba. Az angol parancsnokság most kísérletet tesz, hogy ezeket az arabokat megadásra bírja.

Palesztina különböző vidéki helyein tovább folytatják az arabok terrorcselekményeiket a középületek és a zsidó akosság ellen. Haifában

az arabok felgyújtották a Cook utazási iroda helyiségeit,

azután behatoltak oda és négy írógépet magukkal vittek.

Berlinből jelentik, hogy a német evangélikus egyház főtanácsa foglalkozott a palesztinai eseményekkel és felhívást adott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy

Palesztinában a keresztény vallás szent helyeit minden körülmények között meg kell védeni.

A felhívás annak a reményének ad kifejezést, hogy a világ minden jó kereszténye hozzájárul majd anyagilag a szent helyek megoltalmazásához és fentartásához.

Öfelsége Carol király Londonba utazik

Egyes külföldi rádióállomások Londonból származó híradás alapján közlik, hogy az angol királyi udvar látogatásra hívta meg Öfelsége II. Carol királyt, aki a meghívást elfogadta. Öfelsége utazásának pontos időpontját még eddig nem állapították meg. Az uralkodót külföldi útjára Mihai nagyvajda trónörökös is valószínűleg elkíséri. II. Carol király és a trónörökös három-négy napot tölt majd az angol fővárosban, mint a királyi udvar vendége.

Göring nyolc éves terve

Háromezer kilométeres csatorna a Rajna, Majna és Duna között

A párisi L'Oeuvre című lap jelentése szerint Göring marsall új nyolc éves tervet dolgozott ki, amelynek célja Középeurópa, a Balkán és Ázsia egyrésztnek kihasználása volna.

A nyolc éves terv csatornát kíván építeni a Rajna, Majna és a Duna között.

Ez a csatorna háromezer kilométer hosszú volna és három év alatt készülné el. Ugyancsak a párisi lap írja, hogy valószínűleg október végéig hivatalosan is bejelentik a csehszlovák-német vámegyezmény megkötését.

Németországban különben nagy figyelemmel kísérik az angol fegyverkezést. A Völkischer Beobachter ezzel

kapcsolatban a következőket írja: Amíg egykor arra gondolt Anglia, hogy egy európai háború esetén csak légi és tengeri haderejére támaszkodva vehet részt, most úgy látszik, hogy a szövetséges Franciaország felszólítására hozzákészült a szárazföldi hadsereg kellő előkészítéséhez is.

Most már csak azt kellene tudni, hogy valóban a béke érdekében történik-e az angol erőfeszítés? Az angol nép tagadhatatlanul vágyik a biztonságra, de az angolok által foganatosított intézkedések már felülmúlják a biztonsági kereteket. Ez a fegyverkezés nem marad hatás nélkül azokban az országokban, amelyek ellen ez a készülődés irányul.

Autóbusz-menetrend

Indulás Timisoaráról	Érkezés Timisoarara
Buzias-Lugoira (naponta)	Lugo-Buziasról (naponta)
Lipovara " "	Lipováról " "
Aradra " "	Aradról " "
Aradra " "	Aradról " "
Aradra " "	Aradról " "
Sannicolaul Marera (vasárnap nem)	Sannicolaul Mareról (vasárnap nem)
Periamra (vasárnap nem)	Periamról (naponta)
Periamra (csak vasárnap)	Moravicáról
Baia Herculane (csak szombaton)	Baia Herculaneról (csak hétfőn)
Moravicára	Foeniről (vasárnap nem)
Calaceara (csak vasárnap)	Calacearól (csak vasárnap)
Foieni (vasárnap nem)	Caransebesre (vasárnap)
Caransebesre (vasárnap)	

Riadalom a kanadai ötös ikrek miatt

Költöztetni akarják a világhírű öt leánykát

Callander amerikai várost, a kanadai ötös ikrek egy csapásra világhírűvé vált szülőhelyét, nagy veszedelem, egyenesen esőd fenyegeti, mert Dafoe dr., aki szüleitől pillanata óta az ikrek gondozója, most sürgősen légváltást követel az öt éves leánykák számára.

Callander városának főjövendelmi forrása már 1934 óta az, hogy özönlének az idegevek, akik kíváncsiak az öt bájos leánykára, a lakosság fele ebből él és a városka adójövedelmét is ez jelenti. Értéhető ilyen körülmények között, a legnagyobb meglepetést okozta a hír, hogy Dafoe dr. el akarja vinni az ötös ikreket egy gyönyörű tó partjára, amely azonban mintegy 70 kilométernyire van Callandertől.

Amikor híre járt a készülő eseménynek, a kereskedők, szállodások, vendéglősök, teaháztulajdonosok, sőt a városi tanács is a leghevesebben ellenszegült a tervnek. Madame Lefros, a tudós asszony, aki az ötös ikrek szülésénél segédkezett és aki azóta teaházat és emlékboltot nyitott, zokog, hogy mi vár reá most.

— Még ki sem fizettem a berendezés árát — panasolja mindenkinek Madame Lengros, — ha elviszik az ikreket önkormányzatunkon én is.

Az ötös ikrek távozása Filip Adam-ra lenne a legsúlyosabb csapás, mert ez az élelmes üzletember mindenre kiterjedő hálózatot állított fel az idegenforgalom kihasználására. Lépten-nyomon találkoztunk Adams üzleteivel, utcai bódéival és kilátó-helyeivel. Adams még idejében összevásárolta az ötös ikrek háza körül fekvő földeket, úgy, hogy aki akár csak egyetlen pillantást is akar vetni a csöppsekre, kénytelen Adamsnak lefizetni a maga belépődíját ezért a lehetőségért.

Adams felajánlott 100 holdat a birto-

kaiból, ha a gyerekeknek több játszótérre lenne szükségük. Egyáltalán, minden alkalomra hajlandó, csakhogy Callanderben maradjanak az ikrek.

Mr. Dionne, az ötös ikrek édesapja — akinek különben nem igen van beleszólása gyermekei életének kialakításába — csak ezt a dononai kijelentést tette:

— Nekem csak az a fontos, hogy a gyerekek minél jobban érezzék magukat.

A jóságos Dafoe dr., az ötös ikrek lelkiismeretes gondozója, azért akarja elvinni a gyermekeket Callandertől, mert a vidék mocsaras, azonkívül nincsen egészséges ivóvíz, végül pedig nyáron nagyon tele van léggel és szennyeggyel.

A városka vezetői tiltakoznak a vádalk ellen és arra hivatkoznak, hogy idáig mindig azt hirdették az ötös ikrek otthonáról, hogy a legegészségesebb vidéken fekszik. Most felebezték az állami hatóságokhoz és rámutattak arra, hogy félmillió dollárt fordítottak az új autót építésére, amely Callandert összeköti az Ottawából kiinduló főközlekedési utvonnával. Különben is — szerintük — a turisták az ötös ikreket a szülőhelyükön szeretnék látni.

Ottawában a beadvány alapján azt a kompromisszumos ajánlatot dolgozták ki, hogy költöztessék ki az ötös ikreket mostani otthonukból, de ne vigyék el hetven kilométerre azonban a legközelebbi tó, a Nipissing-tó partján építsenek nekik új otthonot. Itt egészséges a levegő, van tiszta ivóvíz is, a gyerekek nyáron szabadon fürödhetnek, strandolhatnak, amelleti szülőfalujuk közelében maradnak. Dafoe dr. belement a kompromisszumba és a callanderei üzletemberek is meg vannak elégedve, mert rájöttek arra, hogy a Nipissing-tó partját csak Callanderen keresztül lehet elérni.

SCALA

Zsujolt házak gyönyörködnek a legszebb filmcsodában! Jöjjen mindenké és nézze meg a

„Csodák csodáját”

Az elszigeteltség politikája súlyos megpróbáltatások elé állíthatja Amerikát

Az amerikai lapok az európai demokrácia vereségéről írnak

Az európai közvélemény tagadhatlan érdeklődéssel figyeli az amerikai Egyesült-Államok magatartását a kialakulását az európai kérdéseken. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a legutóbbi események azt bizonyították, hogy

az eddigi elszigeteltségi politika súlyos megpróbáltatások elé állíthatja Amerikát.

Az amerikai lapok mindjobban hangsúlyozzák, hogy az Egyesült-Államok nem szabad csupán bíráló álláspontra helyezkedniök a müncheni egyezményvel kapcsolatban. Az amerikai lapok a müncheni egyezményben átláthatatlanul a demokrácia vereségét látják.

A Washington Post című lap tegnap számában megállapítja, hogy az angol flotta már nem képezte az Egyesült-Államok első védelmi vonalát. A lap szerint

minden fenyegetés, amelyet Anglia és függetlensége ellen intéznek, az Egyesült-Államokat is érinti.

A Newyork Times szerint tisztes békére csak akkor lehet kilátás, ha a demokráta hatalmak ama európai államok mellé állanak, amelyek a nemzetközi jog útján haladnak. Ha az elszigeteltségi politika nem engedi, hogy Amerika csapatokat küldjön Európába harcolni akkor az Egyesült-Államoknak főképpen

a fegyverszállítás terén kell támogatnia az európai demokráta hatalmakat.

Az amerikai közvélemény egyébként élénken ellenzi, hogy Németország volt gyarmatain flottáegységeket állíthasson fel, mert szerinte Németországnak tengeri hatalomra való jutása az Egyesült-Államok biztonságát is fenyegeti.

A Magyar Ház lezárt helyiségeinek szabaddá tételét kérte két küldöttség

Marta Alexandru dr. királyi helytartó az illetékes minisztérium elé terjeszti a kérést

A Magyar Ház részvénytársaság vezetői — Kakuk János dr. elnök, Jhlyarik Béla dr. ügyvezető elnök, Kun Ferenc dr. és Szappanos Gyula igazgatóság tagok — tegnap délelőtt kihallgatáson jelent meg Marta Alexandru dr. királyi helytartónál. Kakuk János dr. üdvözölte a királyi helytartót kinevezése alkalmából és ismerte igazságszeretét és méltányos érzületét a küldöttség kérelmét jóindulatába ajánlotta. Kun Ferenc dr. előadta azután az emlékiratban is lefektetett kérelmet. Kérte, hogy a Magyar Ház ama helyiségeit, amelyeket 1938 április 4-én a hatóság lezárt, és lepecsételt

tegyék ismét szabaddá és bocsássák a Magyar Ház részvénytársaság rendelkezésére.

Lezártak akkor a Magyar Dalárda helyiségeit is, valamint az emeleten levő nagytermet, ahol pedig mindenkor csakis hatóság engedéllyel rendeztek kizárólag kulturális előadásokat. A Magyar Ház részvénytársaság kereskedelmileg bejegyzett cég, altruisztikus alapon működik és a helyiségek bezárása nagy kárt jelent a részvénytársaságnak mert nem kap bért, holott magas adókat kell fizetnie. A küldöttség kérte azt is, hogy a felszabaduló helyiségeket ismét bérbeadhassák.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó figyelemmel hallgatta a küldöttség kérelmét. Azt a véleményét fejezte ki, hogy ennek a kívánságnak elin-

tézése talán nem is az ő hatáskörébe tartozik, mindazonáltal megígérte, hogy az ügyet a legteljesebb jóindulattal tanulmányozni fogja és azután

jelentést tesz az illetékes minisztériumnak, egyben javasolni fogja a kérelem teljesítését.

A Magyar Nőegylet küldöttségét dr. Kakuk Jánosné ügyvezető elnök vezette és tagjai voltak dr. Kun Ferencné és Szappanos Gyuláné alelnökök továbbá Oberst Zoltán dr. ügyész. A nőegylet kérvényét Oberst Zoltán dr. nyújtotta át, aki előadta, hogy a Magyar Nőegylet helyiségeinek lepecsételése folytán akadályozott a működésben és kénytelen volt ideiglenesen más helyiséget bérelni.

A Magyar Nőegylet mindig csak a szegényeket segítette és a sorsüldözötteket támogatja.

Rámutatott arra, hogy a királyi helytartó, mint a Patronázs Egyesület lelkes elnöke szintén széleskörű szociális és jótékony működést fejtett ki és éppen erre való tekintettel annak a reményének adott kifejezést, hogy az egyesület kérése teljesítésre talál.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó a Magyar Nőegyletet a legnagyobb jóakarattal bíratosította. Megígérte, hogy a kérvényt hasonlóan kezeli, mint a Magyar Ház részvénytársaságét és illetékes helyen az egyesület helyiségeinek szabaddá tételét fogja ajánlani.

A nagy panama főszereplője tizenhat millió leit vágott zsebre

Hancu bírónak tudomása volt az összes érdekelték szerepéről

Az ungheni bírtokkiszajátítási panama vizsgálata során tegnap a vizsgálóbíró Pascalutát, az ügy egyik főszereplőjét hallgatta ki. Pascaluta volt ugyanis a Glavce örökség jószágigazgatója és ő indította meg a pert az állam ellen.

Az volt a megegyezése a az örökösökkel, hogyha az állammal szemben megnyerik a pert, akkor a kártérítési összegnek a fele őt illeti meg. Pascaluta egész vagyonát, mintegy nyolcszáz ezer leit befektette az ügybe, majd amikor

a pénze elfogyott, negyven személytől kölcsönöket is felvett. Amikor a per befejezése után osztózkodtak,

Pascaluta tizenhat millió leit vágott zsebre,

amiből körülbelül hat millió leit fizetett ki a közbenjáróknak.

Hancu törvényszéki bíró rejtélyes halála ügyében a vizsgálát még nem érte el eredményt. Megállapították, hogy a törvényszéki bírónak tudomása volt arról, hogy

VIM

MINDENT TISZTÍT

átlaposan és kíméletesen

aluminiumot is

a kiszajátítási panama körül kik játszottak szerepet.

Ugy tudják, hogy mindezeknek a sze

mélyeknek nevét összeírta és a bucurstíi kihallgatása alkalmával el akarta mondani a vizsgálóbíró előtt.

Megérkezett gyalog Aradról Temesvárra a nyugdíj nélküli tíz nyugdíjas

A küldöttség kérelmet Marta Alexandru dr. királyi helytartó méltányosnak találta

Tíz nyugdíjas gyalog jött Aradról Temesvárra, hogy itt Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt

előadja panaszát.

A tíz nyugdíjas szerencsétlen sorsáról már megemlékeztünk. Valamennyien Arad város gépüzemének voltak alkalmazottai, ahol tizenegy és harmincegy év között teljesítettek szolgálatot és valamennyien fizettek nyugdíjjárulékot. Szolgálati alkalmaztatásukat közben megszüntették, azonban

az országos nyugdíjpénztár nem folyósította járandóságukat, mert annak idején a városi gépüzem elkésztetlen jelentette be őket.

Arad városa úgy akart rajtuk segíteni, hogy a majdan megítélendő nyugdíjukra előleget folyósított nekik, azonban most már ezt is megszüntették és a tíz volt városi alkalmazott a legnagyobb

nélkülözések között él.

A tíz sorsüldözött ember csütörtökön délután indult el gyalog Aradról. Nehány pihenőtől eltekintve

egész éjszaka gyalogoltak

és az Arad és Temesvár közti ötvenkét kilométert péntek reggelre megtették. Amíg a kilenc gyalogló, nyugdíjnélküli nyugdíjas a királyi helytartóság kapujában várakozott, addig vezetőjük, Gábor Péter kihallgatáson jelent meg Marta Alexandru dr. helytartónál. Átadta a kérésüket tartalmazó emlékiratot és a királyi helytartó jóindulatu pártfogását és közbenjárását kérte. A királyi helytartó válaszában kijelentette, hogy

a kérelmet teljesen méltányosnak tartja

és éppen erre való tekintettel azt a legmelegebb pártfogással illetékes helyre terjeszti föl.

A francia kommunisták félnek az új választásoktól

Vasárnap, október 23-án Franciaország harminc megyéjében kilencvenhat szenátort választanak. Ugyanis az alkotmány értelmében három évenként a szenátus egyharmad részének mandátuma lejár és ezekre a mandátumokra új választást kell tartani.

A kieső szenátorok között van a kormány két tagja is

és pedig Sarraut belügyminiszter és Queuille földművelésügyi miniszter. Biztosra veszik, hogy a vasárnapi választásokon a szélső baloldalt súlyos vereség éri.

A francia kamara folyosóján tegnap ismét sokat beszéltek a kormány közeli átalakításáról és a ház feloszlásáról. A feloszlítás ellen különösen a kommunisták tiltakoznak, mert attól tartanak, hogy

új parlamenti választások esetén súlyos vereségre van kilátásuk.

Daladier miniszterelnök a kormányátalakításról és a házfeloszlásról végleg csak a vasárnapi szenátorválasztások után dönt.

Két fejszecsapással megölte fiát de a bíróság jogos önvédelem címén felmentette az apát

Halálos összetűzés a családi vagyon miatt

Családi dráma utójátéka játszódott le tegnap a büntető tábla előtt. Geju Rusalin, a krassómezei Tranava község lakosa vagyonát fiára, Geju Ádárra hagyta. Később azonban megbánta ezen elhatározását és pert indított, hogy

a fiára írott vagyonot visszaszerezze

és azt leányának, valamint vejének adhassa. A per megindítása óta Geju-család nem ismerte a házi békét. A fiu, akit édesatyja a házból eltávolított, egy ízben felkereste apját és arra akarta megkérni, hogy a folyamatba tett keresetet vonja vissza. A megbeszélésből heves vita támadt és az ifjabb Geju ekkor érvelne alátámasztására megra-

gadott egy három méter hosszú dorongot és azzal támadt apjára. Geju Rusalin ekkor

fejszét kapott fel és azzal két ütést mért fiára,

aki vértől borítva esett össze.

Geju Ádám huszonegy napí szenvedés után meghalt, apját pedig gyilkosság miatt vonták a bíróság felelősségre. A büntető tábla Lambrino-tanácsa előtt Geju Rusalint idős Lintia Livius dr. védte, aki azzal érvelt, hogy Geju önvédelemből ragadott fejszét kezébe és követte el tettét. A bíróság az ügyvéd érvelését elfogadta és

Geju Rusalint felmentette.

Gejut az ítélet kihirdetése után szabadlábra helyezték.

A közvagyon védelme

Az ungheni kisajátítási visszaélések kapcsolatban számos letartóztatás történt. Ahogy a bűnösöket leleplezték, a büntetés egy pillanatig sem késett. Ez természetes is, mert az utóbbi időben leleplezett családoknál kivétel nélkül azt láthatjuk, hogy az igazságszolgáltatás példás büntetéseket szabott ki.

Ezeknek, a politikai pártok kormánya alatt történt visszaéléseknek leleplezése is igazolja, hogy mennyire szükség volt a legfőbb állami ellenőrök intézményének létesítésére. Ezek az ellenőrök közvetlenül a miniszterelnökség mellett működnek és minden befolyástól menten fejthetik ki tevékenységüket. Amint valahol visszaélest fedeznek fel, nyomban jelentést tesznek a miniszterelnökségnek és a minisztertanács azonnal intézkedik, hogy a hatóságok te-

gyék meg a szükséges intézkedéseket. Ma már semmiféle politikai, vagy pártbefolyás nem állhat a visszaélések leleplezésének útjában.

A szankciók minden esetben késedelem nélkül bekövetkeznek. A közvagyon ilyenképpen hathatós védelemben részesül, az ellenőrzés eredményes lesz, a hatóságok pedig minden politikai befolyástól mentesen eleget tehetnek kötelességüknek. Annak idején a politikai pártok sok magasrangú tisztviselő visszaélését nézték el, mert szükség volt azokra az állami tisztviselőkre, akik párttevékenységet szolgáltattak.

Ma már eltávolították a közigazgatásból a tegnapi tisztviselőket, akik elvették méltó büntetésüket. A régi rendszer helyébe ma már a felelősség rendszerét ültették.

Amikor Fianu Temesvározt járt

Bucurestii jelentés arról számolt be, hogy Fianu Ion, a volt földművelésügyi államtitkár öngyilkosságának esetében az orvosi tudomány végesnek bizonyult. Fianu Ion, aki a vizsgálóbírói asztaltól elvett rozsdás papírvágó késsel torkát, mellét összeszurkálta és ütőerét felvágta az injekciók és a vératómlesztések ellenére is a bucarestii Brancovenese-kórházban meghalt. Fianu Ion, a földkisajátítási ügyek volt felhatalmazott vezetője, már csak az égi ítélőszék előtt adhat számadást földi ügyeiről csak ott számolhat be, hogy miképpen sáfárkodott a rábizott javakkal.

Fianu Ion nem volt politikus, nem politikai áramlatok emelték magasra és ejtették a hullámvölgybe. Mint a földkisajátítási ügyek szakértője érte el pozícióját a földművelésügyi miniszteriumban, amelyet a kormányok váltakozása ellenére is megőrzött. Fianu Ion, a Glaveev-panama tragikus fordulattal elhunyt főszereplője, 1930-ban Temesvározt is megfordult. Potarca Virgilt, az akkori nemzeti parasztpárti földművelésügyi minisztert kísérte el hivatalos látogatása alkalmával a Bánság metropolisába. A bánsági magyarság vezetői még nagyon jól emlékeznek Fianu Ion akkori államtitkár alakjára, aki Potarca Virgil mellett mint szakértő szerepelt, amikor a bánsági magyar vezetők a miniszter elé járultak hogy a magyar telepeseikkel kapcsolatban előadják kívánásaikat. A magyar vezetők abból az alkalmából még ma is jól emlékeznek Fianu Ion kissé mandzsu vonásokkal jellegzetes arcára, fekete bajuszára.

A magyar küldöttséget akkor néha Ambrózy Andor báró vezette a miniszter és az államtitkár elé és a küldöttség tagjai sorába Kriván Gyula dr. és Páll György dr. tartoztak. A magyar küldöttség azzal a kérelemmel járult a földművelésügyi ügyek vezetőjéhez, hogy a bánsági magyar telepések a kisajátítás után Genfben meghatározott kártérítést, valamint a rendes kisajátítási kötvényeken kívül külön, méltányos kártérítést is kapjanak. Ezenkívül a küldöttség a földigénylők jegyzékéből kiharadt magyar telepes ifjak számára részt-

kértek az állami, ugynevezett tartalék-földekből. A küldöttség tagjai pontosan összeszámolták hatszázötven ilyen magyar telepes ifjúról volt szó.

A temesvári tárgyalásoknak az volt az eredménye, hogy ugy Potarca miniszter, mint Fianu államtitkár a kérdés jóindulatú tanulmányozását helyezték kilátásba és a bővebb utbaigazítások tudomásul vétele céljából felkérték Kriván Gyula dr. ügyvédet, hogy kísérelje el őket Bucurestibe. Kriván Gyula dr. valóban el is utazott a miniszter és az államtitkár társaságában Bucurestibe és sikerült annyit elintéznie, hogy a magyar telepesgazdák jelentős árendahátralékait a miniszter és az államtitkár elengedték. Ennek a megoldásnak különösen Sztanesofalva és Rékás magyarjai örülhettek mert az előbbieket kétféle millió leiel az utóbbiak pedig háromnegyed millió leiel tartoztak ilyen címen az államnak.

Az első eredményt nem követte többi. A tartalék-földekből való kiutalás kérdésében Fianu Ion érdekes ajánlattal fordult a magyar vezetőkhez. Ő hajlandó lett volna ilyen földeket kiutalni az igényjogosult katonaviselt magyar telepes ifjaknak, de nem a Bánságban, hanem Dobrudzsában. Ezen a ponton megszakadtak a tárgyalások. Közben a politika is beleszólt az ügyek alakulásába amennyiben 1931-ben eltávozott a nemzeti parasztpárti kormány és vele együtt Potarca Virgil miniszter is.

Lehet, hogy a bánsági akták porosodó iratosomót képeznek Fianu Ion árván maradt íróasztalán, amelyet most különben a lezaprólékosabbak átkutatnak, hogy adatokat szerezzenek abban az ügyben amelyet a közönség a targul ungheni panama néven ismerhetett meg és amelynek eddig már két szereplője menekült a halálba, hogy a földi igazságszolgáltatás előtt ne kelljen számot adnia arról, amit ebben a sok felé ágazó ügyben tudott. Ez az iratosomó jelentette Fianu Ionnak a Bánsághoz fűződő kapcsolatát, ez képezi bánsági hagyatékát.

Halász István

A japán csapatok bevonultak Kantonba

A kínaiak felrobbantották a gyarakat

Hongkongi jelentés szerint a japán csapatok pénteken délután bevonultak Kantonba. Délután félháromkor először a tankok nyomultak be a városba és félnégykor a többi csapat bevonulására került a sor. A kínaiak kivonulásuk előtt felrobbantották a gyarakat.

Hogyan élnek a villanyüzem alkalmazottai

Todan Iosif dr. tisztii orvos pontos kimutatást készített 210 alkalmazott viszonyairól

A temesvári városi villanyüzem alkalmazottainak egészségi, szociális, gazdasági, kulturális és hitéleti viszonyaira rávilágít az a terjedelmes jelentés, amelyet Todan Iosif dr. tisztii orvos, aki a villanyüzem orvosa is egyben, a városi főorvosi hivatal elé terjesztett. Todan Iosif dr., a villanyüzem alkalmazottai közül kétszázötven vizsgált meg családtagjaikkal együtt. A jelentésben foglalt statisztikai adatok felette érdekesek. A megvizsgált 210 alkalmazott közül házas 201, nőtlen 9. A 201 házas közül törvényes házasságban él 185. Több pár anyagi okok miatt nem törvényesíti frigyét. A 210 alkalmazott vallási eloszlása: 154 ortodox, 8 görög katolikus, 39 római katolikus és 9 református. Nemzetiségi eloszlásuk: 158 román, 18 magyar, 29 német, 5 szerb.

A 210 család közül 53 gyermektelen. Egy gyermeke van 74, kettő 55, három 18, négy 7, öt 1 és hét gyermeke van két családnak. A 210 családnak eddig összesen

111 gyermeke halt meg. A vizsgálat során kiderült, hogy 5 alkalmazott idegbeteg, 32 belső bajban szenved, 6 alkalmazottnak pedig a hallása és látása megromlott. A megvizsgált alkalmazottak legtöbbször a háboruban szerzte betegségét.

Érdekesek a megvizsgált 210 családnak lakásviszonyai. 141 család egy szobakonyhás, 64 két szobás és csak 5 lakik háromszobás lakásban. A 210 lelkés közül csak tizenötben van fürdőszoba, 135 családnak naponta egyszer, 75 pedig naponta kétszer eszik meleg ételt. A zsirfogyasztás havonta és családonként egy és öt kiló közt váltakozik.

A megvizsgált 210 alkalmazott havi jövedelme 3500 és 4000 lej között mozog. 19 családnak a fizetésen kívül egyéb jövedelme is van. 129 családnak van a városban, vagy a vidéken ingatlana, 118 olyan családnak van, amely gyermekét intellektuál, 39 pedig ipari pályára akarja nevelni. 208 alkalmazott naponta szokott imádkozni.

k. c.

Temesvár - a kertváros

A síkvidéki városok klímájának legnagyobb ellensége a por. A sík területeken létesült nyílt városok építése a békeidőben beállta után a helypazarlás jegyében történt. Az utcák szélesebbek, mint a hegyek közé ékelte városok placterei, bőségesen fürdenek a napfényben, levegőben és - porban. Ez utóbbiban azért, mert pénzügyi okokból teljesen lehetetlen a falusi dimenziójú utcáknak kövezettel való beborítása.

Ezen a téren Temesvározt érdekes tanulmányokat lehet végezni. A Belvárosban, a régi vársáncok által összekapcsolt területen a főutcák annyira keskenyek, hogy ott, ahol a villamosoknak vezetnek, a forgalmat alig lehet lebonyolítani. Ugyanakkor a külvárosokban, különösen az Erzsébetvárosban és a Józsefvárosban, de a Gyárváros egyes utcáiban is, valóságos pazarlást vittek végbe az utcákkal. A közepén keskeny sávot követve húzódik végig, de a járda és a kövezett rész között mindkét oldalon széles terület húzódik, mely a jobbik esetben gaz és dudvák melegégya, legtöbbször azonban feneketlen portenger. A kocsi elöszertettel kanyarodnak le a kemény kövezetről, a puha földön hajtának, közben pedig bacillusokkal tele portengert hagynak maguk után.

Erzsébetvárosi polgári körökből életrevaló gondolat indult ki, mely a por-

tenger megszüntetését célozza. Ugy gondolják a megoldást, hogy a járdák és a kövezett utcatest közötti sávot adják át az illető háztulajdonosoknak előkertek létesítésére. A városvezetőség bocsásson ezen kertek létesítésére virágot, pázsitmagvat, facsemetéket, azonkívül szolgáltatja az öntözéshez szükséges vizet, azonkívül készítsen egységes tervet az előkertek létesítésére, a kert létesítéséhez szükséges munkálatakat vizsgálja a háztulajdonosok vállainak. Az eddigi portenger és gaz helyett üde kertek létesülnek és Temesvár lassanként megszűnne portenger lenni.

Amennyiben a városvezetőség felkarolja ezt a tervet és kezdeményezi is annak keresztülvitelét, úgy ezáltal megteremtheti Temesvárt - a kertvárost. (B.)

A LUGOSI KATOLIKUS TEMPLOM BŐVÍTÉSE Lugoson a római katolikus templomot, amely a minoriták vezetése alatt áll, tíz esztendő előtt bővítették. Ennek ellenére azonban a templom ismét szűknek bizonyult. Bonaventura dr. minorita rendfőnök, aki nemrég Lugoson járt, a templom újabb bővítéséről tárgyalt Sziládek Béla gyárigazgatóval, a lugosi római katolikus egyházközség elnökével.

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás szövet- és bélésárakban SILESIA

TIMIȘOARA I, STRADA VASILE ALEXANDRII No. 8.

Ezt a márkát kell kérnünk, hogy megkapjuk az igazi és egyetlen.

MAGNESIA PELLEGRINO

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Belföldön

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

Külföldön

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

Telefon

28-10 és este tíz óra után 14-14.

Megjelenés

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

Oktober 22 Szombat
Kordula, Herman, Avertche

1811 október 22-én született Liszt Ferenc, a világhírű magyar zeneszerző. Már gyermekkorában feltűnt nagy tehetségével. A legkiválóbb mestereknél tanult, akiket aztán sokszorosán felülmúlt. Miután zongoraművészt bejárta Európa a valamennyi országát. Később azonban inkább csak a zeneszerzésnek szentelte magát és felváltva élt Weimarban, Párisban, Rómában és Budapesten. Annak idején az ő kedvéért létesítették a budapesti állami zeneakadémiát, amelynek első Ferenc volt első igazgatója. Annak idején Liszt Ferenc segítségével tudott csak érvényesülni Wagner Richard, akik tehetségét Liszt fedezte fel igazán. Később Liszt Ferenc leánya, Cosima, Wagner felesége lett.

1844 október 22-én született Sarah Bernhardt, a páratlan tehetségű francia dráma színésznő. Már dicsőségének teljében volt, amikor egy szerencsétlen esés következtében a lábát törte, amelyet amputálni kellett. A színpadról azonban nem mondott le, hanem művészi műlátást csináltatott magának és tovább is játszotta ragyogó szerepeit.

A királyi hadgyakorlatok utolsó napja. A királyi hadgyakorlatoknak tegnap volt az utolsó napja. Ma Galatiban nagy tengeri díszszemle lesz, amelynek során Öfelsége Carol király megtekinti azt az öt monitort, amelyet belföldi hajóműhelyben kijavítottak. A hadgyakorlatokra érkezett katonai attasék tegnap kirándulást tettek a Duna deltájára.

— BECK LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER HAZAÉRKEZETT. Varsóból jelentik, hogy Beck lengyel külügyminiszter hazaérkezett. Az újságírók előtt kijelentette, hogy a galatiai tárgyalások a legteljesebb megértés szellemében folytak. A lapok szerint a tárgyalások még nem fejeződtek be teljesen és azokat legközelebb folytatják.

— HITLER TERVE A KÖZÉPEURÓPAI KÉRDÉS UJJÁRENDEZÉSÉRE. Párisi jelentés szerint Hitler német birodalmi vezérkancellár Francois de Poincaré volt berlini nagykövetnek, amikor az általa bucsúkihallgatáson volt, tervezetet nyújtott át a középeurópai kérdés újrendezésére. A tervet a francia kormány most tanulmányozza.

Páris grófja monarchiát ajánl Franciaországnak

Az ország területéről kitiltott trónkövetelő titokban Franciaországban járt és nyilatkozott a sajtónak

Guise herceg a Páris grófja név alatt emert francia trónkövetelő, akit tudvalevőleg kitiltottak a francia köztársaság területéről. Titokban Franciaországba érkezett.

és magához kérette az újságírókat, akik előtt nyilatkozhatott olvasott fel. Az újságírókat egy vidéki faluba hívták egy egyszerű paraszt házba és a meghívó csak annyit árult el, hogy Páris grófja nem léphet francia területre, tehát felesége olvassa fel a nyilatkozatot. Amikor az újságírók a jelzett időpontban megjelentek a falusi házban, nagy meglepetésükre maga Henrik herceg jelent meg előttük.

Páris grófja nyilatkozatot olvasott fel a sajtó képviselői előtt amelyben elsősorban is leszögezte hogy

— SOSDEANU AZ ARADI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT. Az aradi törvényszék tegnap kezdte meg Sosdeanu Nicolae volt temesvári betegsegélyző pénztári igazgató és Caroleanu Florin felügyelő ügyének tárgyalását. A törvényszék, melyet Sosdeanu kérésére jelölték ki az ügy letárgyalására, november 17-re halasztotta a tárgyalást.

— Elitették a szovjet dicsőítése miatt. Déri Tibor budapesti újságíró lefordította André Jid francia íróknak Szovjet-országról szóló könyvét. A törvényszék Déri Tibort a szovjet dicsőítése miatt a fordításért kétszáz pengőre ítélte és elrendelte a könyv elkobzását. Ezt az ítéletet a tábla is jóváhagyta. Tegnap a kuria Déri Tibor pénzbüntetését két hónap fogházra változtatta át és a könyv elkobzását jóváhagyta.

a francia köszöntése. Bizony, mindenfelé más nyelv járja. Az izlésben nincs anny különbség, mert minden országban kedvelik és eszik a „505 a csikkal”-t, az új remek cukorkát.

505 EUROPA CUKORKAJA

— Schuschnigg atyja meghalt. Bécsi jelentés szerint Schuschnigg Artur szolgálaton kívüli altábornagy, Schuschnigg volt kancellár édesapja, agkori gyengeség következtében meghalt.

— LAKÓHÁZRA ZUHANT EGY REPÜLŐGÉP. Nita Nicolae pilóta egy Potez-repülőgéppel Iasi környékén Podul Iloaiei község felett lezuhant. A repülőgép éppen Vaideanu egészségügyi főnök házára zuhant, amelyet teljesen összerombolt. A pilóta súlyos sérüléseket szenvedett.

NEURALGIA FEJFAJÁS HÜLÉS ELLEN
ANTINEURALGIC
JANOL
Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban

A háború hatott a békekötés óta

Egyik angol statisztikus kiszámította, hogy a versaillesi békekötés óta a világ különböző részein mintegy 5 millió ember pusztult el háborúban. Bolívia háborúja Paraguy ellen százezer ember életébe került. Olaszország abessziniai hódítása 55.000 ember életébe került, a japán—kinai háborúban eddig több mint egy millió ember esett el. A spanyol háború eddigi mérlege 1.200.000 halott. Ha most deszantáljuk a harcok során szerzett sebesüléseket következtében meghaltakat, akkor kiderül, hogy az 1918-ban beállott és azóta dúló béke 5 millió embert vitt el a különböző csatatereteken.

HATSZAZ HEKTÁROS ERDŐ LANGOKBAN.

A buzeui hegységben kiszivadt egy erdő és a lángok terjedése következtében mintegy hatszáz hektár erdőse áll lángokban. A hatóságok szigorú intézkedéseket foganatosítanak azok ellen, akiknek hanyagsága, vagy rosszindulata a nagy tüzet előidézte, nagyon valószínűnek látszik, hogy a tüz el nem oltott pásztorházakból keletkezett.

Egy csók es más semmi

Az olasz lapok érdekes bírósági tárgyalásról számolnak be. Néhány héttel ezelőtt az olaszországi Ricione fürdőhely vasuti állomásán egy rendkívül elegáns és feltűnően szép nő jelent meg s egy kis csoportot akart feladni. A szolgálat vasuti tisztviselő átvette a csoportot, majd a nőhöz ugrott és szenvedélyesen megcsókolta. A nő sikoltozására többen előrohantak, majd előkerült a férj is, akinek a nő elpanaszolta a vasuti tisztviselő vakmerőségét. A furcsa kaland bíróság elé került. A vádlott vasuti tisztviselő, akiről kiderült, hogy Giacomuzinak hívják és sicíliai, nagyon egyszerűen védkezett:

— Nem én vagyok a hibás — mondta. — A nagyságos asszony olyan szép és hódító volt, hogy kénytelen voltam megcsókolni. Sajnálom, hogy ennyire zokon vette.

A bíró sem volt hajlandó komolyan venni az ügyet, hanem az egész tárgyalás alatt tréfált.

— Ön mivel rövidült meg asszonyom? — fordult a felperes nőhöz.

— Hát... hát a becsületelem, bíró ur — hűledezett a nő.

— Aznak egy csók nem árt — mondta ki a szentenciát a jókedvű bíró, majd pedig felmentette a temperamentumos Giacomuzit s ítéletét így indokolta meg:

— Egy csók váltás, mely két ember között nyilvánosan történik, még akkor is, ha nőről és férfiről van szó, bevett közszónoki forma és így nem minősíthető a jó erkölcs elleni merészlötnök.

A férj persze nem elégszik meg ezzel az ítélettel és felebbezett, Olaszországban nagy érdeklődéssel várják a „csókper” folytatását.

— A REFORMATUS EGYHÁZ VEZETŐSÉGE ezton is közli a hívekkel, hogy a gyárvárosi Pálos-utcai állami elemi iskolában felmerült akadályok miatt továbbra ismételtet nem tartanak.

— **PREDEALON HAVAZOTT.** Predealon a hőmérséklet a hideg északi szél behatása alatt 18 fokról minusz 2 fokra esökkent, mire éjszaka bő havazás volt. Tegnap Temesvárott derűs, nap-sugaras idő volt, azonban a hőmérséklet az északnyugati szél mellett nem tudott felmelegedni. Délben a hőmérséklet mindössze fok megleget mutatott. Délután három óra tájban beborult és félét tájban néhány percre kissé permegetett az eső is. Várható időjárás mára: változó felhőzet, derülési hajlandóság, a hőmérséklet tovább esöken, északi és északkeleti légáramlás, sok helyen eső.

— **A központi rendőrség felhívása.** A rendőrség felhívja a temesvári lószerszám, jármű és kerékpártulajdonosokat, hogy a szokásos ellenőrzés miatt a következő napokon jelenjenek meg az illetékes kerületi rendőrségeken. Belváros: november 1—2—3 és 4-én. Gyárváros: november 5—7—9 és 10-én. Erzsébetváros: november 11—12—14 és 15-én. Józsefváros: november 16—17—18 és 19-én. Mehala: november 22—23—24 és 25-én.

* **A Magyar Négyelet Játékony délutánja.** Vasárnap, október 23-án délután a Magyar Négyelet a Gyárvárosi Római Katolikus Ifjúsági Egyesület helyiségében virsli délutánt rendez. A jövedelmet játékony célra fordítják és azért kéri a közönséget, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Mentesség a munkaalap illetékeinek fizetése alól. A hivatalos lapban rendeltetvény jelent meg amely a „Munkaalap” létesítéséről szóló törvény negyedik szakaszát a következő intézkedéssel bővíti ki: „Azon vállalatok, amelyek előkészítő, irányító és továbbképző intézményeket létesítettek és tartanak fenn, amelynek a szakmai tájékoztató hivatalok, az inasok részére nyitott szaktanfolyamok és inasothonok, illetékeszállításban, vagy törlesztésben részesülhetnek. E célból évente emlékiratot nyújtanak be a munkügyi minisztériumhoz, amelyek alapján, valamint a munkügyi ellenőrző szervek vizsgálata eredményének figyelembevételével, a Munkaalap bizottsága véleményezi a kérelmeket.”

— **VÁSÁRCSARNOKOK LÉTESÜLNEK TEMESVÁROTT.** A város vezetősége foglalkozik a piacok rendezésével. A heti piacokat a forgalmasabb helyről tagasabb mellékutakra akarják áthelyezni. Az erre vonatkozó tanulmányozás most folyik. Foglalkoznak azzal a tervvel is, hogy vásárcsarnokot építenek. Ez a terv kétirányú. Az egyik szerint egy nagy központi vásárcsarnokot építenek, a másik terv azonban úgy akarja a kérdést megoldani, hogy idővel minden kerület kapjon vásárcsarnokot. Amennyiben a tervet így valósítják meg, úgy egyelőre három vásárcsarnok létesül.

— **Életbe lépett a nemzetközi közvetlen vasúti kocsik menetrendje.** Bucurestiből jelentik: A féli menetrend életbe léptetésével egyidőben érvénybe lépett a közvetlen külföldi kocsik menetrendje is. Eszerint a Belgrad felé induló 11/12. számú gyorsvonathoz első- és másodosztályú közvetlen kocsit csatolnak, a 103. számú belgrádi gyorshoz első és másodosztályt, az 1377. számú személyvonathoz harmadosztályú kocsit. A Curtieon áthaladó budapesti 292. számú gyorsvonathoz első, második és harmadik osztályú közvetlen kocsit csatolnak. A Bihar-püspökön áthaladó Budapest—Bécs—Zürich—Páris gyorshoz hálókocsit a Budapest—Prága gyorshoz első- és másodosztályú kocsit.

— **UJRA TÁJFUN DÜHÖNGÖTT JAPANBAN.** Japánban Kagoshima kerületben tájfun pusztított. A tájfun alkalmával kétszáz ember életét veszítette, hatszáz megsebesült, 30.000 ember hajléktalan maradt. Hét utasszállító hajó sorsáról, amelyekkel a tengeren ért utol a tájfun sennyi bizonyosat nem tudnak.

SPORTSEMÉNYEK

Kötelező sportolást vezetnek be a romániai egyetemeken

A beiratkozásnál sportágot kell választani az egyetemi hallgatónak

A hivatalos lapban az ifjuság nevelése szempontjából rendkívül fontos szabályzat jelent meg, amely kimondja

az egyetemeken a kötelező sportolást.

A szabályzat értelmében az egyetemre beiratkozók diáknak nyilatkoznia

kell hogy milyen sportágot választ és ezt kötelezően üznie kell.

Az is előírja a szabályzat, hogy az egyetemeken sportkollégiumokat kell felállítani, amelyeknek célja a labdarugás, a rugby, a birkózás és egyéb sportágak fejlesztése. Ezek a kollégiumok egymás között bajnokságot és versenyeket bonyolítanak le.

Nem lesznek külföldi játékvezetők a bajnokságban.

Az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el hogy a bajnoki mérkőzéseken a játékvezetőkkel szemben sok panasz merült fel és ezek következtében a bírótstület komolyan foglalkozott azzal a gondolattal, hogy a bajnoki mérkőzésre külföldi játékvezetőket is lehet meghívni. Xifando, a bírótstület elnöke most nyilatkozott és mindezeket a híreket megcáfolta.

Allandóan növekedik a romániai játékosállomány.

A román labdarugó szövetség kimutatása szerint a játékosok állománya allandóan emelkedő irányzatot mutat. Tegnap igazolták le a legújabb labdarugót és vele együtt az igazolt játékosok száma 46.300-ra emelkedett.

Elmarad a csehszlovák-román válogatott mérkőzés.

Számos táviratváltás után tisztázták a helyzetet, a csehszlovák-román válogatott mérkőzést október 30-án nem bonyolítják le. Megérkezett Bucurestibe a csehszlovák labdarugó szövetség hivatalos távirata, amely közli az elhalasztást. A román labdarugó szövetség most azt javasolja a cseheknek, hogy a mérkőzést december negyedikén bonyolítsák le.

Foto - Sport - Optik

Fotolaboratorium „Agia”, „Kodak” és „Voigtlander” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timişoara 1, Strada Solderer 11

— **AMERIKA HATALMAS MÉRTEK-BEN FEJLESZTI LÉGI FLOTTÁJÁT.** Az amerikai hadügyminiszter Roosevelt elnök elé jelentést terjesztett, melyben az amerikai repülőgépgyártás jelentős növelését javasolja. Azonkívül javasolja, hogy a légi szolgálat számára sokkal több tartalékost képezzenek ki, mint eddig. Az új tervek szerint pilótákat, segédpilótákat és rádiótávírszokat nagyobb számban képeznek ki, mint amennyi jelenleg az amerikai légi hadiflotta szükséglete. A repülőgépgyáraknak már most kell berendezkedniük arra, hogy háború esetén a jelenleginél sokkal több repülőgépet állíthassanak elő.

— **NEM ADTAK EL A SKODA-MŰVEKET.** Egyes lapok azt a hírt hozták, hogy a francia Schneider-Creuzot-művek, melyek nagyrésztvényesei a Skoda-műveknek, ezen részesedésüket eladták az esseni Krupp-gyárnak. Ezzel szemben a prágai lapok cáfolják a hírt és megállapítják, hogy a francia behézipar részesedése a Skoda-műveknél semmiben nem változott.

— **NEGY ÉVI FEGYHÁZRA ÍTELT SIKKASZTÓ.** Mangulescu Nicolae, a kereskedelmi kamarák szövetségének pénztárosa két millió és kétszázezer lei elikkasztása miatt kerülték az ilfovi ítélőtábla büntető tanácsa elé. Az ítélőtábla Mangulescut négy évi fegyházra és az elikkasztott összeg visszafizetésére ítélte.

— **ADOMÁNY.** Etuska rónáci olvasónk Szent Antal nevében száz lejt adott át a Déli Hírlap kiadóhivatalában egy szegény gyermek iskolakönyvére. A pénzrendelteségi helyére juttatjuk.

— **Amerikai tábornok látogatása Franciaországban.** A közelmúltban Franciaországba érkezett Pershing amerikai tábornok aki a világháború idején a francia fronton az amerikai csapatok parancsnoka volt. A tábornok aki az esetét amerikai katonák sirjait látogatta meg, már visszautazott Amerikába.

— **HALALOZÁSOK.** Meghaltak: Hinner János ötvenöt éves utazó, Radinger György negyvenhárom éves fodrász, Balaban Eufemia született Savi negyven éves, Strohl Gyula negyven éves kereskedő.

— **A BUCSUNAPI NÉPSZOKÁS ENGEDÉLYEZÉSE TÁRGYABAN.** A bán-sági sváblakta falvakban régi szokás, hogy a templom bucsu napján a felpántlikázott kalapu legények reggel zeneszó mellett felvonulást rendeznek és házról-házra járva, a lakosságot meghívják a templomba és a bucsunapi mulatságra. Az utóbbi időben azonban nem engedték meg ezt a zenés meghívó-járást. Warth Péter dr. alpolgármester tegnap ebben az ügyben felkereste Marta Alexandru dr. királyi helytartót aki előtt kifejtette, hogy itt tulajdonképpen csak egyszerű népszokásról van szó és kérte, járjon közbe, hogy ezeket a bucsunapi felvonulásokat ismét engedélyezzék. Marta Alexandru dr. megígérte, hogy ebben az ügyben pártolólaj eljár.

— **KUN BELÁT UJBÓL LETARTÓZTATTÁK.** Moszkvai jelentés szerint a Sztalin által elrendelt tisztogatási munka során újból letartóztatták Kun Bélát, Bokányi Dezsőt és Szabados Sándort, volt magyarországi kommunista vezetőket. A szibériai Szverdlovszk városban a katonai bíróság ítélkezett Blücher tábornagy tizenkilenc munkatársa fölött. Valamennyit halálra ítélték és az ítéletet már végre is hajtották. A kivégzettek között volt három tábornok, hat ezredes és tíz százados. Blücher tábornagy sorsa ismeretlen.

— **Lezuhant egy repülőgép — öt halott.** Londoni jelentések szerint Dél-rodéziában lezuhant egy magánrepülőgép és öt utas szörnyet halt.

— **HALALOS VEGÜ KÜZDELEM.** A MAJMKOKKAL, Trinkomali angol gyarmaton két tisztviselő az erdőben azzal szórakozott, hogy a fák ágairól lelövöldözte az ott kuporgó majmokat. Amikor már öt-hat majom holtan bukkolt le a földre, a többi majom hirtelen támadásba ment át. Gyorsan tépet kókuszdióval dobálni kezdtek a két tisztviselőt s olyan pontosan találták el a fejüket, hogy azok hamarosan elkabultak és összeestek. A majomsereg azonban akkor sem hagyta abba a bombázást és rengeteg kókuszdióval teljesen elborította a két fiatalembert. Később találtak rájuk a telep alkalmazottai. Segíteni azonban már nem lehetett rájuk, mert mindkettő meghalt.

Mozi

A filmek címe nemzetkisebbs nyelven is feltüntethető. Az aradi zik mozgalmat indítottak, hogy nyomtatott hirdeményeken a film-mét nemzetkisebbségi nyelven is tüntethessék. A belügyminiszter propaganda-osztálya a kérelmet ként intézte el — mint azt az Ar-ra érkezett értesítés mondja —, ha a hirdetőnév szövege kizárólag man nyelvü marad, de a film e feltüntethető magyar német v orosz nyelven is. A nemzetkisebb elnevezésnek azonban kisebb betű kell szerepelnie. Egyben arról is tőzkeedik a propaganda-osztály, ha a mozik nemzetkisebb nyelven nyomtatott szövegmagy-zatot hoznak forgalomba, ugyanol terjedelemben és nagyságban mekelniök kell a film román ismertetis. A rendelkezés plakátrésze terzetesen vonatkozik a színházra is.

A SCALA-MOZI ÚJ SLÁGERFIJE. A Scala-moziban Csodák csodája men új film perag, amely látványos ban, izgalomban, érdekességben és úruségben igen sokat nyújt, talán tőmint bármely más hasonló film. A met a Metro-Goldwyn-Mayer-cég szítette, amelynek ez a darab az ez büszkesége. A darab tartalmának gece az, hogy egy filmember a vidék szebb, ártatlan leányát Hollywoodba szí és ott filmesillagot csinál belőle, történet nagyon érdekes és rengeteg ves és látványos epizódja van. A renzők tudásuk javát fektették bele a fi-be, amely nemcsak csodák csodája, nem valóban főbb, mint csoda.

MŰSOR:

Szombaton, október 22-én:
APOLLO: Az utolsó kaland (nép-film).
CAPITOL: Bulu, a fehér tigris (ar-film).
RIVOLI: A megbélyegzett (fran-film).
SCALA: A csodák csodája (ar-film).

... és ismét csábitanak a képrázatos tengeri utazások!

Őszl főidőközítengeri utazások a fehér

„MILWAUKEE” luxushajóval

A Golf-áram tropikus hazájába

a „MILWAUKEE” luxushajóval Nyugatindia, Mexicóba és New Yorkba

1939 január 9-től márc. 2-ig / Ára ca. Lei 5000.—

Karácsonyi és szilveszteri utazás az atlanti óceáni szicetekre 1939 dec. 20-tól 1939 január 6-ig / Ára Lei 15000.—151

Mindig jól utazik a

HAMBURG-AMERIKA LINIE

hajóival

Hamburg-Amerika Linie S.A.R. Timişoara 1, Str. Mercy 1. Tel. 36-66

= KÖZGAZDASÁG =

A pénzügyi eljárás egységesítéséről szóló törvény fontosabb rendelkezései

Árverés csak délelőtt 10 óra és délután hat óra között tartható

Röviden ismertettük már az egységes pénzügyi eljárásról szóló új rendelet-törvény több rendelkezését. Mivel ez a törvény új alapokra helyezi a kincstár és az adóalanyok közötti eljárást, igen sok intézkedése szélesebb rétegek érdeklődésére számíthat, ezért azokat részletesen is közöljük. A rendelet-törvény megszünteti azt a helyzetet, amely szerint a különböző pénzügyi törvények között nem volt meg a szükséges összhang.

Az új törvény egyenlő eljárást állapít meg tehát minden bányászati és illetéki kihágásnál, vámkielhagyásnál és monopóliumkielhagyásnál beleértve a szeszkielhagyásokat is. Gyakori eset volt a múltban, hogy a kihágási jegyzőkönyvet alaki hiába miatt semmisítették meg, mivel az azt felvevő tisztviselő valamely előírást nem tartott be. Ennek a helyzetnek a megszüntetése végett, az új törvény bevezeti az úgynevezett előzetes jegyzőkönyv rendszerét, amelyben a kihágást megállapító közeg csak a tényállást írja körül. Az ilyen jegyzőkönyv ellen a kikézbizestől számítottva 15 napon belül lehet felelkezni. A felelkezést eddig minden esetben a törvényszék intézte el, míg most

az 5 millió feletti bírságok felelkezési hatósága az ítélőtábla és ezek az ügyek végső fokon a semmitlenek által döntenek el.

A törvény 25. szakasza pontosan körülírja a felelkezési köteleket. A jegyzőkönyv elleni bizonyítékokat az első tárgyalási napig is lehet előterjeszteni, sőt ezen túl is, amennyiben a kihágó félnek azokról korábban nem volt tudomása. E tekintetben tehát az új törvény az eddigi rendelkezésekkel szemben, enyhítést tartalmaz. A jegyzőkönyv tartalma a legtöbb esetben teljes bizonyítót erejű, ha csak a terhelt az okirat hamisítását nem hozza fel. Eltérően az eddigi rendelkezésektől az okira; hamisságának kifogásával egyidejűleg ki kell mutatni a hamisítás természetét, azt a személyt, akit a hamisítás terhel és az erre vonatkozó bizonyítékokat. Ha valamely kihágás esetében a törvény elrendeli, hogy a jegyzőkönyv csak a közokirat hamisításával támadható meg, de a jegyzőkönyvnek alaki hibája van, úgy a következmény nem a jegyzőkönyv megsemmisítése — mint az eddig volt — hanem az hogy ellene ténybeli kifogásokat is lehet emelni.

A végrehajtás felfüggesztésére nézve a törvény az eddigieknél enyhébb szabályt állapít meg. Óvadék adása esetén

a bíróság behajtása felfüggeszthető, de az óvadék nagyságát, a felelkezési bíróság állapítja meg. Az óvadék nem lehet nagyobb, mint a teljes adó és bírság és nem lehet kisebb, mint ezeknek tíz százaléka. A pénzügyi hatóságok a végrehajtás felfüggesztése esetéig foganatosíthatnak biztosítási végrehajtást, amely alól a terhelt csak úgy menekszik, ha a teljes marasztalási összeget óvadékként leteszi.

Az elvételre nézve a törvény megállapítja, hogy valamely pénzügyi kihágás megállapítása 5 év múlva elévül. Adó, vagy illeték megállapításának elévülési ideje: tíz év. Fontos ujtítás az, hogy míg eddig a végrehajtott terhelt a bíróság előtt azt a kifogást emelhette, hogy az állam követelése elévült a jövőben az ilyen kifogás figyelembe nem vehető, mert

az elévülést előbb a pénzügyminiszteriumnak ki kell mondania. Egyébként egy a kivetett adó, mint bírság továbbra is 5 év alatt évül el, amennyiben az állam behajtási lépést ez idő alatt nem tesz.

A törvény további részében átveszi az állam követelések behajtásáról szóló törvény eddigi rendelkezéseit. A jövőben a foglalás után 25 napra kitűzhető az árverés, amely csak

délelőtt 10 óra és délután 6 óra között tartható meg.

Az árverési hirdetményt legalább 7 nappal előbb közzé kell tenni. A pénzügyigazgatónak, 200.000 lejt meghaladó követelés esetén, a pénzügyminiszternek joga van az ingó árverést megsemmisíteni, ha úgy találja, hogy az árverésen kellő árat nem értek el.

A végrehajtás elleni előterjesztések (contestacio) szabályai ugyanazok maradtak, mint eddig. Az ilyen előterjesztés az adótorzóságnál csak úgy érvényes, ha az egész összeg, más jellegű tartozásoknál a követelés, 10 százaléka az adós által letétbe kerül. De, ha nem az adós adja be ezt a jogorvoslatot, tehát harmadik személy tulajdoni igényt emel, úgy annak csak akkor kell biztosítékot adni, ha az adóssal közös háztartásban élnek. Ha az állami követelés nem haladja meg az 5000 lejt, úgy sem az adós, sem harmadik személy contestacioja esetén nem kell biztosítékot tenni.

A törvény csak az év december 1-én lép életbe és ezzel módot akartak nyújtani egyrészt a pénzügyi hatóságoknak, másrészt a jogász közönségnek arra, hogy az új eljárási törvényt alaposan tanulmányozzák át.

Változások a pénzügyminiszterium személyzetében. A pénzügyminiszter nagy áthelyezéseket foganatosított az alája tartozó hivatalok vezetőinél. Így Boamba Mihail a pénzügyminiszterium könyveléséig igazgatója az állami letéptéztár vezérigazgatója lett, viszont Gheorghiu Serban letéptéztári vezérigazgatót az amortizációs pénztár igazgatójává nevezték ki. A pénzügyminiszterium könyvelési osztályának igazgatójává Marinianu eddigi aligazgatót nevezték ki.

HIVATALOS DEVIZAÁRFOLYAMOK. Egyiptomi font 690-700,35; holland forint 75,40-76,40; drachma 0,99-1,05. —1-107; német márka 38-39; belgas 23,67-24,01; pengő 25, 26,50-27; török font 82-83; angol font 683-688; olasz líra 1,712; norvég korona 33,81-34,36; cseh korona 4,77-4,89; leva 1,24-1,30; palesztinai font 673,44-683,79; svájci frank 31,60-32,69; dinár 2,998-3,05; dollár 140,97-142,14. Az első árfolyam a vételt, a másik az eladást jelenti. Az árfolyamokban bentfoglaltak a 38 százalékos felár is.

Aki okos **SELYEMMEL** varr

Vásároljon

Pütermann varróselymet

mert rugalmas, szintartó és nem szakad.

YELJEN A GYÁRI VÉDJEGYRE: A SAKKTÁBLARA. NYGYS VIZBEN NEUTRÁLIS SZAPPANNAL MOSHATÓ

Rádió

SZOMBAT, OKTÓBER 22.

UCURESTI, 7.30 Ritmikus torna, rádió, reggeli hangverseny, háziar, orvosi tanácsok, 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelzés, 13.10; Déli hangverseny közvetítés, 13.10; Közben; Sporthírek adása, 13.40; Amofonlemez, 14.15; Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó, 14.30; Gramofonlemez, 15; Hírek, 17.45; Előadás, Felolvasás, 20.15; Sibiceanu zongoravész hangversenyének közvetítése, 20; Gheorghiu-Villea Calopi román énekek, 21; Táncelemek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és francián.

BUDAPEST I, 7.45 Torna. Utána: Gramofon, 8.20 Étrend, 11 Hírek, 11.20 és 15 Felolvasás, 12.10 Vízjelzőszolgálat, 13.10 harangszó közvetítése, 13.05; Égedüszámok zongorakísérettel, 13.30; Hírek, 14.20; Pontos időjelzés, 14.30; Hangverseny, 15.35; Hírek, 16; Árfolyamhírek, 15; Mesék, 17.45; Pontos időjelzés, 18; Azt üzen a rádió? 18.30; Cigányzene, 19.35; Hírek, 20.05; Liszt-művek zongorán, 20.55; Hírek, 21; A hercegkisasszony, operett, 22.50; Hírek, 23.15; Táncelemek, 24; Német és olasz hírek, 24.10; rádió szalonzenekara, 1.05; Hírek, BUDAPEST II, 6; Operatánékek levezet, 8; Mezőgazdasági előadás, 8.30; zimfonikus zene, 9.25; Cigányzenekar muzsikál, BELGRÁD, 1; Gramofon, 8; Népszerű st. 10.30; Rádiózenekar, 11.45; Táncelemek, BECS, 1; Déli hangverseny, 3.10; Szórázóztató zene, 5; Közvetítés Kölnből, 0.40; Hárfá és harmonika, 11.30; Könnyű éne.

MILÁNÓ, 1.40; Gramofon, 2.45; Szórázóztató zene, 3.30 Közvetítés Rómából, 10; Friszián és Izolda opera előadása.

Patikák éjjeli szolgálata

SZOMBATON, október 22-én, a szolgálati beosztás a következő:

Az I. KERÜLETBEN a V. Alexandriucában levő Jahner K.-gyógyszertár.

A II. KERÜLETBEN a Maresali Joff-reutucában levő Schull-gyógyszertár.

A III. KERÜLETBEN a Caroli-köruton levő Keller-gyógyszertár.

A IV. KERÜLETBEN a Dragalina-teren levő Craciun-gyógyszertár.

Az V. KERÜLETBEN a Corvin-gyógyszertár és FRATELIAN Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Aranyér!

Azonnal — amint Goedecke féle Anusol-aranyér elleni végbélkupokat fog használni — tapasztalhatja, hogy nyugtalansága, kedvetlensége, fájdalom megszűnik. Ismét friss, életvidám lesz és megszabadul a fájdalomtól. A Goedecke-Anusol kezelés nagyon egyszerű. Az Ön orvosa is ezt ajánlja.

Anusol-Goedecke

FELSZÁMOL A PERIAMI KORBER MIKLOS-FELE KALAPGYAR. A periami Korber-féle kalapgyár közgyűlésén elhatározta a vállalat felszámolását. A gyűlészórkalap előállítását már április elseje óta szünetel, a gyapjukalaposztály csak a meglévő anyagokat dolgozza fel.

UJ SZABÁLYOK A GYAPOTFONALAK BEHOZATALÁRA. A pamutfonalak behozatalára nézve ezúttal új szabályok vannak érvényben. A 32 számig terjedő pamutfonalakat csak akkor lehet behozni, ha az importőr igazolja, hogy a behozandó árumennyiség nyolcvan százalékát belföldi fondákból megvásárolta. A 32-60 számú pamutfonalak a belföldön vásárlandó mennyiség huszonöt százalékát, míg a hatvanas számnál nagyobb számú pamutfonal behozatala esetén belföldi fonal vásárlását nem kell kimutatni. Ez a rendelkezés érvényes úgy az iparvállalatokra, mint a kereskedelmi importőreire is.

TERMÉNYPIAC.

A bányási gabonapiacra egy a buza, mint a tengeri irányzata lauyha és a kezeslet is grengye. A piaci árák a következők: Buza 78 kilogramos 380 lei, tengeri 330 lei, új tengeri októberi szállításra 230, novemberi szállításra 235, zab 430, új lenese 500, takarmányárpa 330 tavaszi árpa 400, korpá 270 lei, bányási repce 580, káposzta repce 600, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként. Az új löheremag 20 lei, lucernamag 45 lei napraforgómag 480, tökmag 750 lei.

Az alkalmazott szabadságideje és a felmondás

A munkatörvény 49., 78. és 89. szakaszát rendelet-törvénnyel módosították. A 49. szakasz úgy módosult, hogy a munkaadó köteles alkalmazottjának a következő évi szabadságot adni: 1-3 évi szolgálat után 7 nap, 3-5 év után 14 nap s 5 éven túl minden egyes évért egy nappal több. Az egész szabadságidő azonban nem léphet túl a 30 napot. Ez az a minimális szabadságidő, amely a munkaadó és alkalmazott beleegyezésével sem szállítható le. A szabadságidőre az alkalmazott legutóbbi 3 hónapban élvezett átlagos fizetését kapja, mindenféle járulékot beleszámítva.

A szolgálati idő alatt a vállalat alkalmazásában eltöltött egész idő értendő akkor is, ha a szolgálat a 74. szakasz a), b) és c) bekezdéseiben felsorolt okoknál fogva megszűnt.

A 78. szakasz úgy módosult, hogy a munkaadó és munkavállaló közül bármelyik felmondhat, de azt megindokolni köteles. A felmondás olyan esetben, mikor valakit meghatározott időre alkalmaztak, a határidő előtt 14 nappal, 10 évnél hosszabb szolgálati idővel rendelkező alkalmazottnál 30 nappal előbb jelentendő be.

A 89. szakasz módosítása a következőket tartalmazza: a 49. és 50. szakasz intézkedéseit vonatkoznak a 89. szakaszban felsorolt alkalmazottakra is, a következő megkülönböztetéssel:

Az alkalmazott 1-3 évi szolgálat után 10, 3-5 év után 14 és 5-10 év után 21 napi szabadságot élvez. Ezen felül minden újabb szolgálati évért 1-1 nappal több szabadság jár, de a szabadságidő legfeljebb 30 nap lehet.

APRÓHIRDETÉSEK

Az este hat óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4, II. kerület: Iamás-trafik, Piața Badea Cârjan 8 — Kardos-trafik, Piața Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobanților 2. — Harmadik kerület: Helfenbein-trafik, Piața Lahovari

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094 sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési árunk a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy lei. Házasság és Levelezés rovatban szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület March-trafik, Piața Küttl — Nogrády-trafik, Tivoli mellett — Olariu-trafik, Piața Dragalina 6. Telefon 45-06 — Vittek-trafik, Bulev. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15-a. Telefon 45-13

Házasság

CSINOS MAGAS

jól szituált anyagikában levő urileány házasság céljából keresi csakis komoly, lehetőleg diplomás uriember ismeretséget, levelek „Diplomás” jellegű alatt a kiadóban leadandók. (2631)

Állást keres

TISZTA MOSÓNŐ

nagy gyakorlattal házakat vállal. Cim a kiadóban. (2609)

HÁZVEZETŐNŐI

állást keres magános urhoz vagy kisebb családnak idősebb nő. Cim a kiadóhivatalban. (2637)

ANYAHELYETTESNEK

menne idősebb nő. Esetleg vidékre is. Cim a kiadóban. (2638)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-téle liliom-tejkrémel, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sas”-hoz I. Piața I. C. Brătianu

Alkalmazás

GYERMEKTELEN HÁZMESTERPÁR éves bizonyítványokkal kerestetik, a férfi okvetlen bármi más állásban is legyen, Str. Miron Romanul 1. (2644)

Lakás

EGYSZOBÁS

szép modern lakás csakis az I. kerületben, november 1-re, esetleg azonnalra kerestetik. Címek „Jó lakó” jellegű a kiadóban leadandók. (2982)

KÉTSZOBÁS

családi ház, 882 négyszögű terület, gazdasági épületekkel eladó. Danes, III. kerület, Str. Odobescu 2. (2641)

HITELES FORDÍTÁSOKAT

román magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven. továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkaelektől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv- és gyorsírótanár, București és Timisoara városok volt első fordítója. Timisoara I. Piața Brătianu 2. szám (Krayerre) szemben)

Köszönetnyilvánítás

Hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, kik nagy fájdalomukat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek és drága halottunkat utolsó útjára elkísérték.

A gyászoló Kraye-család

Értesítés!

Tisztelt vevőim szives tudomására hozom, hogy **szörmeüzememet áthelyeztem Ragályi szücs Piața Traian 8, I. em. (Nenadovits-ház)**

Téli menetrend

Érvényes 1938 október 2-től

Indulás Temesvárról D. Elena állomásról	Érkezés Temesvárra D. Elena állomásra
Aradra motorvonat	1.10
Aradra személyv. Nagyvárad Koleszvár, Budapest ekszpressz	4.25
Aradra motorvonat	7.30
Aradra gyorsv. Nagyvárad, Budapest gyorsvonat	8.35
Aradra motorvonat	10.15
Aradra személyv. Nagyváradig. Budapest gyors	12.35
Aradra motorvonat	14.20
Aradra személyv. Budapestig személyv. Nagyváradig	16.20
Aradra motorvonat	19.42
Aradra motorvonat	22.20
Bucurestire rapidvonat	7.55
Bucurestire szimplonvonat	12.11
Bucurestire személyvonat	14.05
Bucurestire gyorsvonat	22.00
Karánsebesre motorvonat	4.30
Karánsebesre motorvonat	10.00
Karánsebesre személyvonat	23.20
Turnuseverinre személyvonat	17.47
Lugosra motorvonat	6.12
Buziásra motorvonat	5.40
Buziásra motorvonat	11.00
Buziásra motorvonat	13.55
Buziásra motorvonat	19.30
Csanádra motorvonat	8.00
Csanádra motorvonat	14.27
Csanádra személyvonat	18.05
Lovrinra motorvonat Zsombolyáig	11.10
Keresztesre motorvonat	8.10
Keresztesre motorvonat	13.40
Keresztesre személyvonat	18.12
Zsombolyára személyvonat	1.30
Zsombolyára motorvonat	6.20
Zsombolyára személyvonat	7.40
Zsombolyára személyvonat	13.25
Zsombolyára személyvonat	18.30
Zsombolyára szimplonvonat	19.47
Lieblingre motorvonat Zsebelyen át	4.50
Jánosföld motorvonat	3.50
Jánosföld motorvonat	8.50
Jánosföldre motorvonat	14.49
Jánosföldre motorvonat	18.57
Resicára személyvonat és Oravicára, Versec, Belgrád	7.35
Resicára motorvonat és Oravicára Zsámra motorvonat (Oravicán át)	11.35
Zsámra motorvonat (Oravicán át)	13.20
Resicára személyvonat és Versec és Báziasra	16.25
Resicára motorvonat és Oravicára	20.20
Radnára motorvonat	5.10
Radnára motorvonat	10.45
Radnára motorvonat	14.17
Radnára motorvonat	19.00
Gyarmatára motorvonat	16.30
Gyarmatára motorvonat	18.40
Sztamorára motorvonat	5.57
Sztamorára motorvonat	11.13
Sztamorára motorvonat Versecig	14.50
Sztamorára személyv. Versec, Belgrád	19.50
Valkányra motorvonat	7.45
Valkányra motorvonat	14.00
Valkányra személyvonat	17.40
Aradról motorvonat	4.00
Aradról személyvonat Nagyváradtól	7.29
Aradról személyvonat	9.24
Aradról motorvonat	11.46
Aradról személyvonat Nagyváradtól	13.50
Aradról motorvonat	15.46
Aradról személyvonat Nagyváradtól	17.35
Aradról motorvonat	19.25
Aradról gyorsv. Nagyváradtól	21.48
Aradról motorvonat Budapestre	23.46
Bucurestiről gyorsvonat	7.00
Bucurestiről személyvonat	16.10
Bucurestiről szimplonvonat	19.37
Bucurestiről rapidvonat	23.10
Karánsebesről személyvonat	6.30
Karánsebesről motorvonat	12.25
Karánsebesről motorvonat	23.02
Turnuseverinről személyvonat	9.53
Lugosról motorvonat	20.48
Buziásról motorvonat	7.53
Buziásról motorvonat	13.16
Buziásról motorvonat	16.12
Buziásról motorvonat	21.40
Csanádról motorvonat	6.47
Lovrinról motorvonat Zsombolyáról	10.35
Csanádról motorvonat	12.58
Csanádról motorvonat	20.00
Lovrinról Zsombolyától motorvonat	17.10
Keresztesről személyvonat	6.40
Keresztesről motorvonat	11.55
Keresztesről motorvonat	17.15
Zsombolyáról személyvonat	5.55
Zsombolyáról személyvonat	9.56
Zsombolyáról szimplonvonat	12.00
Zsombolyáról személyvonat	16.00
Zsombolyáról személyvonat	21.36
Liebling és Gyérről motorvonat	20.38
Jánosföldről motorvonat	7.24
Jánosföldről motorvonat	13.46
Jánosföldről motorvonat	19.20
Jánosföldről motorvonat	22.30
Resicáról személyvonat Bázias, Versec és Oravicától	7.06
Resicáról motorvonat és Oravicától	10.41
Zsámról motorvonat Oravicán át	17.05
Resicáról személyvonat Versec és Belgrádról	20.10
Resicáról motorvonat	21.23
Radnáról motorvonat	7.29
Radnáról motorvonat	13.00
Radnáról motorvonat	15.48
Radnáról motorvonat	21.12
Gyarmatáról motorvonat	6.08
Gyarmatáról motorvonat	17.33
Sztamoráról személyvonat Versec, Belgrád	8.45
Sztamoráról motorvonat Versec, Belgrád	11.32
Sztamoráról motorvonat Versec, Belgrád	14.47
Sztamoráról motorvonat Versec, Belgrád	17.37
Valkányról személyvonat	6.58
Valkányról motorvonat	13.08
Valkányról motorvonat	20.15

Adás-vétel

VENNÉK

szép széles, tiszta, jókarban levő emant. Címeket „Jó vétel” jellegű a kiadóra kérem.

JÓFORGALMU

úr és női fodrászüzlet Timisoara adó. Címeket kérem a kiadóhivatal leadni.

AKAR ÖN IS

6 milliót nyerni! Vegyen sorsjegyet March-trafikban, Timisoara, IV. kerület Piața Küttl I. szám alatt. (2)

Ada-Kalehról Ra ha (szulánkényér)

Leginomabb rózsá, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve van szép kivitelű csomagolásban tetszés szerinti nagyobb darab vagy apróra vágva.

Rendelésre minőség szerint: Finom Lei 44- Különlegesség Lei 60- — Lokum Lei 86- — árú postán vagy vasúton prompt szállít

Matics Mihály Orșova
Depozit de Rachat dela Ada-Kale

Különféle

ELVESZETT

fekete, rövidszőrű, sárgalábú, hegyes fülvágott farkú, kicsi him kutyá, P névre hallgat. Jutalom ellenében a Staatsgebaudeban, a belvárosi Stra Solderer 8. szám alatt a portásnál a le, Popescu alezredes. (26)

Rádió

Philips, Körting, Hornyon stb. telepes, autoakku. részére telep nélküli és villanyáramnak. Eredeti gyári áron s kényelmes részletezésre

J. BARBIER

Jimbolia-Zsombolya

HIRDESSEN a Déli Hírlap-ba

Nyomatott a Hunyadi-nyomda körirógógépén Timisoara I., Piața Lenau 3.